

MARIA MONTELL Á OKKARA TÓRSFEST 2018

Fleiri spennandi útlendsk og føroysk nøvn fara á pall á Vaglinum í Havn leygarkvøldið 21. juli, tá Tórshavnar Ítróttarráð fyrri fimtu ferð skipar fyrri Tórsfest.

Longu nú er greitt, at Icona Pop, Carpark North, Burhan G, Smokie, Burak Yeter, Jacob Dinesen, Danny & The Veetos og Signar í Homrum verða millum nøvnini.

Og í gjár kunngjórdu fyriskipararnir, at danska songkvinnan Maria Montell eisini fer at luttaka.

Minningarorð um Sverra Viderø

30.09.1944 - 09.12.2017

Góði babba

Lítið vistu vit. At tú gekk við stórari 15 cm útposing í aorta í búkholuni sást ikki á tær, og ikki gramdi tú teg um ringa heilsu, tvørtur-ímóti.

»Tað er ringt at blíva gamal«, segði tú stundum, men vit vóru skjót at sláa hetta upp í glens, tí høgur aldur var als ikki nakað, ið eyðkendi teg, men kanska hevur tú kent okkurt á tær. Tað vita vit ikki. Lættur var tú á fótum og ikki sást á baki tínum, at tú var 73 ára gamal. Hóast holdið á tær var ríkt, gekk tú sum ungur maður. Upp í stigan at mála húsini var ikki nakað, ið fall tær trupult.

Eftir sita vit, so ómetaliga skelkaði av, at tú so bráðliga fór av hesari fold. Tað var so nógv, sum eg ætlaði at spyrja teg um, og tað var so nógv, sum eg ætlaði at gera saman við tær. Men tú ert ikki her longur. Eg eri tó glað fyrri alt tað, ið tú hevur lært meg. Tað er so nógv, ið eg ikki náddi at siga tær takk fyrri. Lítið gjørði tú burtur úr tær sjálvum. Góður var tú í ráðum, og altíð veitti tú okkum eina hjálpanði hond, tí tú hevði so avbera góðar hendur.

Væl dámdi tær at greiða frá ymiskum, serliga um gamlar dagar á Viðareiði, og hørm eri eg um, at eg ikki lurtaði betur eftir. Ofta fortaldi tú tær somu stuttligu søgurnar ferð aftan á ferð um gamlar lögna menn av Viðareiði, og ofta var tú tann, ið flenti mest, meðan vit onnur hildu hetta vera troytandi endurtøkur. Nú siti eg ofta sjálv og hugsi um hesar søgur og flenni hart.

»Hvad skal en spurv i svanedans«, segði tú stundum um teg sjálvan, tá tú

kendi teg uttanfyri. Hetta havi eg ofta hugsað um, men nú tá tú ert farin her av fold, veit eg, hví tú orðaði teg soleiðis.

Sermerktur var tú á ein sera frígevandi hátt, serliga tá hugsað verður um tín uppruna. Føddur á kvistinum á Hoydalsvegi 34 í Gundadali undir 2. veraldarbardaga inn í eina andaliga familju. Mamma tín var av sterka innustovuslagnum av Viðareiði, og pápi tín var av gløgga miðstovuslagnum av Viðareiði, sum tú var vanur at taka til. Pápi tín var adventistaprestur. Hóast uppvøkstur í andaligum umhvørvi, lat tú teg ongantið doyða ella »frelsa« av nøkrum slagi, og fall hetta ikki í so góða jørð hjá summum fólki. Tó havi eg ongantið upplivað størri andaligt menniskja enn júst teg. Tú var ikki fastur gestur í andaligum húsum, men tínir góðu gerningar, títt fyrigevandi og góða lyndi er nakað, ið er fáum unt. Tú vildi vera teg sjálvur og onki annað; autentiskur á finum máli.

Mangan havi eg undrast á, hvussu lítið tú lat teg ávirkað av ymiskum ágangi, men eg skilji nú, at tú ikki lat manipulatióin av nøkrum slagi um teg ganga. Av hesum havi eg lært, hvussu týðningarmikið tað er at vera ærligur og trúgvur í móti sær sjálvum. Takk fyrri tað, babba.

Gløggur var tú eisini, og tað var tú, sum hjálpti mær við skúlingum. Eg var »ein rigtig spørge Jørgen« sum smágenta, men ongan tíð minnist eg, at tú troyttaðist av mær og mínum spurningum av ymiskum slagi. Tú lærði meg at skriva stíl, at mála, at sparka fótból, um onnur lond, um bókmentir, um fuglar, um

tónleik, um veður og vind, og væl dámdi tær at kjakast um politikk við meg. Seinni lærði tú meg um plantur.

Urtagarður tín var og er so avbera vakur við serliga nógvum føroyskum plantum. Nú summaríð er í nánd, og tað sprettir á fold og spírar, eisini í mínum urtagarði, siggi eg allar avleggirnar frá tær, sum vaksa so væl. Tá verði eg tikin av bóli av sorg og sakni.

Tú segði altíð, at tú ætlaði tær at verða gartnari, men tíni foreldur høvdu ikki ráð at stuðla tær í hesum lesnaði. Tí haldi eg, at tú gekk so høgt uppi, at tínar gentur skuldu hava útbúgving. Hóast tú sjálvur náddi langt á tíni yrkisleið uttan langa útbúgving, var tú altíð sannførdur um, at tú skuldu eggja tínum gentum

»at lesa til okkurt«.

Tá vit gentur so høvdu fingið útbúgving, plagdi tú at reypa tær av, »at alla mínar gentur hava tikið útbúgving og arbeiða við menniskjum«.

Eg trúgvi ikki, at eg var farin niður at lesa uttan tín stuðul og tína hjálp. Takk fyrri tað, babba.

Sjálvur treivst tú als ikki í skúlanum. Nógvar søgur hevði tú frá Nonnuskúlanum, og ofta hugsaði eg, hvussu illa tú og títt fría lyndi var fevnt í barnaskúlanum. Seinni varð tú »sendur niður á eftirskúla«, tí tú hevði koyrt skúlataskuna í skrell og ikki vildi í skúla.

Men tá tú fór undir títt arbeiðslív á Postverk Føroya, slapp tú at spreidda tínar litføgru veingir og náddi langt. Einku undur í, at tú bleiv leiðari og hevði stóra

ábyrgd á arbeiðsplássinum.

Í so máta var tú als ikki spurvurin har, og tað er helst orsökkin til, at tær dámdi so væl at arbeiða. Tú arbeiðdi nógv og tosaði nógv um títt arbeiði. Av hesum lærði eg gleðina av at arbeiða. Takk fyrri tað, babba.

Tú fekk tríggar døtur. Minnist fleiri ferðir sum smágenta, at menn hava mælt fyrri munni, hvussu óheppin tú var, at tú »bara« fekk tríggar døtur. Minnist, hvussu óður tú bleiv, eisini tí hetta varð sagt framman fyrri okkum gentum.

Í tínari samveru havi eg ongantið kent meg at hava minni virði enn onnur, ella at finna meg í at hava minni virði enn t.d. mannfólk. Takk fyrri tað, babba.

Eftir siti eg og kenni á mær, at eg havi mist mín

størsta fjeppara í lívinum. Uggin er míni børn. Tú legði mær eina við, at eg mátti fáa mær børn, tí tað at geva lív, gav meining í lívinum, eftir tínum tykki. Eg haldi, at tú var stúrin um, at hetta fór ikki at henda, tí eg var so gomul, áðrenn eg fekk míni børn. Eg haldi, at tú hevur rætt, og takk fyrri tað, babba. Eg fari eisini at gerast størsti fjeppari hjá mínum børnum.

Glað eru vit, at vit framvegis hava mammu, og vit skulu so heilt vist taka okkum væl av henni, sum tú eisini gjørði, tá tú var her hjá okkum.

9. desember 2017 andaðist tú bráðliga. Hetta var eitt leygarkvøld. Eg ringdi til tín kl 20.30 fyrri at bjóða tær til døgurða dagin eftir, sunnudag. Mamma var innløgð, tí hon hevði skift knæið.

Læknin á skaðastovuni tók telefonina hjá tær. Hoyrði beinanvegin á málinum, at nú ráddi tað um at vera skjótur. Klokkan 23.30 andaðist tú, og rundan um teg stóð mamma, tíni børn, svigarbørn, og abbað børn.

Eg eri glað fyrri, at eg helt í hond tína, tá tú fór. Starvsfólkið á skaðastovuni vistu ikki at siga, hví tú andaðist, og ongin journal var at finna um teg.

Portóranir søgdu, at tú sjálvur hevði gingið inn í sjúkrahilin og hevði sagt, at tú ikki hevði ilt nakrastaðni og ongantið hevði verið sjúkur ella tikið nakran heilivág. Kanska var hetta tín máti at fara her av fold, tí tú segði altíð, at tú als ikki ynskti at blíva sjúkur og gamal, men saknurin hjá okkum, ið eftir sita, er stórur.

Góði babba, takk fyrri alt og hvíl í fríði.

/Birita